



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Honorati Fabri, Societatis Jesu Theologi,
Apologeticus Doctrinæ Moralis Eiusdem Societatis**

Fabri, Honoré

Coloniæ Agrippinæ, MDCLXXII

Nota unica, De Homicidio.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-94565](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-94565)

In Epistol. decimā tertiam,

NOTA UNICA.

De Homicidio.

TAnti est impudentem esse, (a) & frontem omnino posuisse; fabulam alapa Compendii à Jesuita quodam impacta, quam pro vera historia scurra tuus in solita famolarum literarum scena exhibuerat, tota Gallia cognovit: Apologista, illius narrationis falsitatem, adductis etiam testibus omni exceptione maioribus in respons. ad 13. Epistol. demonstrat; rem deinde Montaltius convertit in jocum, suo more ludens circa alapam averfa, vel ad versa manu inflictam; iterum eandem fabulam sub aspectum reducis. Tanti est, ut dixi, impudentem esse & Jansenistam; huic enim hominum generi solemne est, dictorum nunquam pœnitere. Sed falsa esse constat, ertonea, hæretica; nihil refert; semel dicta, nunquam revocanda. sic tam obstinatè damnatas propositiones defenditis, negatisque pervicaciter, Jansenii esse, vel in ejus sensu damnatas: standum in decretis. Sed iniqua sunt, impia, blasphema. Quid tum constantia, angelica virtus est, sed obstinatio, vitium diabolicum. (b) Tum cavillaris ineptè in re aperta. Nempe Annatus calumniam Lessii à Montaltio affectam tam clarè demonstravit à pag. 1. ad 8. Janseniana fidei, ut à nullo, qui vel legere sciat, negari possit. Nempe id attribuerat Lessio, quod expressè negat; verba Victoriæ pro verbis Lessii, sententiam Petri Navarra pro sententia Lessii impudentissimè propulerat. Quis enim dicat, aliquam opinionem illius auctoris esse, qui expressè negat, eam in praxi tutam? Præterea Montaltius ea, quæ Gallicè scripsit, Lessio imputavit, licet ea Lessii non sint; sed ne jam dicta repetam, te ad Annatum remitto; item ad Apologistam imposit. 4. & in respons. ad 13. epistol. ubi etiam rem hanc egregiè discussit, Montaltium planè convicit, & reluctanter licet, omnino prostravit.

Pergis deinde, nec ab eo, quem semel invisti, calumniæ tramite unquam discedis. Dixerat Apologista imposit. 19. nullum unquam, vel Theologum, vel Casuistam docuisse, propter simplices maledicentias, vel obtreccionem, licet hominem occidi posses; tu verò simplicem maledicentiam in calumniam, quantumvis atrocem vertisti; & hinc Gallicæ linguæ peritos appellas. Præterea quis nescit, voce illa *simple*, rem ipsam extenuari, ac significari exile quoddam & leve? sic auctor per illud, quod habet, *simples mesdisances*, nihil aliud intelligit; & qui Gallicè sciunt, nihil aliud intelligent, nisi leves obtreccionem: quantum autem calumnia, præsertim si atrox est, levem quampiam obtreccionem superet, non est profectò quòd dicam; cum res ipsa lippis & tonforibus nota sit. at utrumque, dictum illud Apologistæ excludit; nam vox illa *mesdisance*, id est, obtreccatio, calumniam arcet, & falsam criminationem, & adjunctum illud epithetum *simple*, id est, levis, simplex, atrocem maledicentiam excipit. Hic tamen ineptiam, absurditatem, & ridiculam Apologistæ argumentum rides, & intoleraudam vocas: hoc mihi facile persuaderet, te reverà Gallum non esse, sed Teutonem, aut Noricum, ut fingis; cum Gallicæ linguæ tam ignarum esse te videam; quis enim, qui vel me-

diocriter illam calleat, dum illud, de quo agitur, *simples mesdisances*, vel legit, vel audit, leves obtreccionem illic non intelligit? tu verò obtreccationem in calumniam, & levem in atrocem vertis, ut velinde potius Gallicum illud dictum penitus evertas, quam fideliter vertisse videaris, calumniam in calumnia struxisti: tibi adeò familiaris est, ut eam in oculis geras, eamque propterea videas, ubi non est. Hæc, inquam, mihi persuaderent, te Germanum esse, utin fronte libri mentiris; sed quantum à castitate Germanico absis, & quantum atro Regio-pomposum veneno imbutus sis, quisquis legit tuas notas, facile intelligit. Sed hæc sunt levia, ut dicam majora orationem convertis.

Franciscus Amicus Jesuita, inquit, (c) doctus, typis mandavit, honorem proprium, scilicet verum qui ex virtute, & sapientia nascitur, à Clericis & Religiosis, cum moderamine inculpatæ tutelæ, etiam cum morte invaloris defendi posse; quamvis de errore illam doctrinam palliare conetur: hanc supremum Brabantia Concilium tolli iussit, & mandato hæcenus obtemperatum; licet fundum mentem cui hæc doctrina innitur, sublatum non sit, & liberum adhuc Laicis relictum, proprium honorem defendere: item iustum expungi, quod dicit, hominem esse, hæredem, vel legatario contra injustè impeditum, ne vel hæreditas adeatur, vel legata solvantur, defendere, &c. Utrumque Lovaniensis Academia damnavit: Præterea Caramuel à quodam Jesuita super hac doctrinā interrogatus respondit, illam tibi probabilissimam videri: nec mirum, cum eum Jesum infans laudibus ad se allicuisset. Pro eadem doctrinā, Jesuitæ varios auctores citant; Duvalium, Bannesium, ipsumque adeò Cardinalem Richelium, quod risum multorum concitavit: Nec juvat, pueros illas de praxi & speculatione cavillationes, quæ risum etiam movent, adducere; cum reverà ad excusandas cædes adhiberi non possint; ridiculum enim & nefandum est, cædes vel in speculatione premittere. Hæc summa illorum est, quæ in hac nota, quinque paragraphis complectitur. Omnis enim illum pellicis casum, quem ex Caramuele extorquebat non es veritus. Hæc te mirificè delectant Willelme, porcine indolis homo, cui fæces & lordeascent. De eadem mone idem fertur, quem parò id immundum spiritum vocant; cui cum in obsequio animo similis esses, in amore immuditæ adhuc similis esse voluisti.

Quod pertinet ad doctrinam, quam Amico Affingis, eam minimè defendendam suscepi. Id unum dumtaxat repono. Amico illam affingi, à te quidem, per insignem malitiam, ab aliis verò quibusdam, per summam imprudentiam, vel incogitantiam. Hæc certe Amicus non asserit, sed opponit. Ubi enim dixisset tam. 5. disp. 36. sect. 7. num. 118. licitum esse Clerico & Religioso, defendere honorem illum verum, qui ex virtute & sapientia nascitur; statim hæc ibi opponit; ergo, inquit, hunc honorem poterant defendere, cum moderamine inculpatæ tutelæ, etiam cum morte invaloris, si opus sit. Hæc sanè doli, & insidie molesta illi videtur. Vellem saltem eam invites Willelme. Deinde tamen hæc subnectis, non fide ad palliandum errorem, ut temere dicit, sed ingenuè ad suæ sententiæ declarationem: *meo iure sint dicta*, ut communi sententiæ adversentur, sed *disputandi gratia*, maturo iudicio relicto penes prudentem lectorem. Communi ergo sententiæ adhæret; igitur alteram minimè approbat, quæ communi sententiæ

(a) Pag. 278. [b] Pag. 351.

[c] Apag. 352. ad 357.

Neobitatur, quod in syllabo deputationis
fuerint duo auctores pro prædicta doctrina
habent, scilicet Petrum Navarra & Sayrum.
Quamvis dissimulare non debuit, cum ante dixisset
non esse lectam apud ullum auctorem. Si
autem ad aliquos invenit, quod id liberè signifi-
cavit, vitio verri non debet, sed hominis ingenuitas
laudanda.

Deinde de longam Historiam de Censura
Jansenii, & de Supremi Brabantie Concilii
Quænam potest illi fides debeatur, est quod
non potest; cum eandem a Doctore Lovanien-
si, Jansenio, accepisse fatearis. Sed quor-
um potest eam tam prolixè referre? Nempe ut
sciamus, quanta vos inter & Lovanien-
ses, quænam jam pridem intercesserit communi-
tatem, & quanti facias quinque vel sex Doctores
Janseniorum censuram, & Concilii sæcularis De-
cretum adversum unum e Jesuitis. At dic candidè,
quæ ex quâ causâ fuerit, quare nullam feceris
mentionem Decreti Romani, 6. Julii anno 1655. à
S. Sede, ut vocant, Congregatione editi, quo
Jansenius, & Concilium illud pro-
scribitur, jubentur expungi? nullam quoque sus-
tinentur censuram in Generali Congregatione
S. Officii factæ? Cur hæc omisit, quæ vel
potestas, vel faciliè ferre poterat? Quia nimi-
us Concilio & paucis Doctores Jansenio-
rum, & de his plus longè deferendum statui-
t, non Romano Pontifici, Instituti quæ ab eo
Congregationibus, quas immortalis
memoria, quia minùs propitius probasti. Sed
propterea, quod in vestra causâ à Romanis pecca-
tis non nimio rigori, & iniquo judicio, sed mi-
serationis indulgentiæ, quæ tamen ab utriusque
potestate, tribuendum. Equidem sæcularis
Congregatio, leges indennes servare atque tueri: at
deinde ad Religionem & vitam Christiano ritu
vivendum spectante, judicare ac Decreta sua
mutare, ad Licos minime pertinet. Hinc non
indignum fuit non potuerunt, quod prædictum
Concilium, Decretum Pontificium, in quo Literæ
Jansenii damnabantur, ab Illustrissimo Archie-
piscopo publicatum, rescindi jussit. Doctores item
Jansenii in Scholis Moralem & Theologi-
am docere ac censere possunt: at eos ita censu-
ram interponere, inconsultâ Romanâ Ecclesiâ,
quæ controversias definire & legem aliis præ-
scribere debet, nemo prudens approbat. Por-
ro decretum hujus Academia, & supremi hujus
Concilii tantum facias, cur doctrinam illam
non de honore à Laicis hominibus defenso, ut ne-
que & impiam damnas, quam tamen illa vestra
Congregatio, accitate licet, & oculo inimico, ut ajunt,
examinatam, ab omni censura liberam
relinquit? Nam quæ faciliè integra sectio septima, ac
ultima clausula expungi potuisset. Idem etiam
Congregatione dictum sit. Unde re-
spondetur, deduco, illam non ad eam impiam & ne-
cessariè sequi dicis: de quo infra liberius erit tecum
sermo.

quod de Jansenio, cum is Episcopus esset, paulo du-
rius scripserint; cujus tamen doctrina à S. Sede, ut
hæretica damnata est. Tu verò Caramelem, quan-
tumvis Episcopum, & nunquam à S. Sede damnatum
perinde insectaris, atque si tetrum aliquod ulcus es-
set, ex quo nihil nisi turpe, corruptum & virulentum
erumpat. Immo in Jesuitam Zergolium satis inurba-
nè insultas, quod Caramelem ingenio non nihil lau-
dis asperserit. Grande profectò scelus huic homini
exprobras. Quasi verò hominem ingeniosum lau-
dare, modò id putidè non fiat, piaculum sit. Id reverà
vobis solemne est, ut aliorum, qui à vestris partibus
non stant, laudes nullatenus ferre possitis. Hinc si
quis Jesuita non nihil lucubretur; vel deprimitis, ut
publicâ & privatâ luce indignum; aut reverà, si res
non laudari non possit, plagii auctorem, quantumvis
innocentissimum, accusatis, eaque manuscripta fin-
gitis; quæ ipse, si superis placet, compilavit. Hinc
si Gregorius à S. Vincentio Geometrica edidit, fu-
ratus est Cavalerio; si Lalovera, vel alius, Robertal-
lo; atque ita de cæteris.

Omitto narrationem illam turpissimam meretri-
cis & monachi, quam ex Caramele subnectis. Nihil
apud Amicum simile habes: nec Doctorem illum S.
Theologia, magni ingenii & doctrinæ virum, quem
Caramelem appellat, Jesuitam esse dicit, & quamvis
ipse diceret, nunquam profectò adduci possem, ut
crederem. Sed mittamus istas feces, quas perpetuò
verfas, ut vel inde mortalium sæculentissimus esse
videaris. Ingratum etiam tibi accidit, quod præ-
dictâ doctrinâ, quam nonnulli Amico perperam im-
posuerunt, alii Doctores citentur ab Apologista,
scilicet Duvallius, Bannesius, Cardinalis Richelius,
de quo ultimo cum urbanis hominibus rides, scilicet
cum Regio-portuensibus. Nihil sanè attinet di-
cere, cur Richelio ad eam infensâ hætenus fueritis, qui
Sancyranum vestrum pro meritis excepit. Utinam
diutius vixisset! nunquam enim Janseniana hæresis
in lucem venisset. Vis fortè alios auctores? en tibi
Petrum de Navarra lib. 2. de rest. c. 3. n. 171. Sayrum
lib. 6. de cens. c. 17. n. 23. Sancium in select. disp. 46.
n. 8. Henricum Stroverdorff. 2. 2. q. 64. a. 7. concl. 5.
Dianam 5. p. tract. 4. resol. 9. qui citat Sorium, Salo-
nium, Aragonium, Navarra. Adde Michaelem
Zanardum in direct. de homicid. c. 2. Cajetanum in
summ. v. homicid. & 2. 2. q. 64. a. 7. Marcum Serra 2. 2.
q. 64. d. 1. Ludovic. Lopez 1. p. instr. c. 65. cum Armil-
lâ. Sed frustra auctores adduco, quos nihili facias,
quamvis Jesuitæ non sint; nullum autem Jesuitam
appello, quia nullum invenio, qui hanc doctrinam
doceat. Irrides denique vulgarem illam distinctio-
nem, de speculatione & praxi, quam reverà nemo
usurpat ad excusandam eadem injustam, sed eam
dumtaxat, quæ iusta probabiliter esse videatur. Sed
quamvis probabilem esse dicant hujus doctrinæ au-
ctores, quos ego non sequor, quia tamen non est cer-
tum, probabilem esse, idè in praxi tuta non est, eo
modo, quo supra explicatum est: quem reverà si ca-
pias, alia responsione non indiges. nec ullum, ut ais,
(a) hujus distinctionis periculum est. cum enim in
sola praxi periculum esse queat, & cum praxim pro-
hibeant & damnent, omne periculum facile aver-
tunt. nec tantum agitur de removen-dis quibusdam
circumstantiis, sed de re ipsâ, quæ certò tuta esse non
videretur, ac proindè dubiam conscientiam relinquit.

Sed de hoc argumento, quantum satis, supra
egimus; tu vide sis.

* *

Zz

N O.